

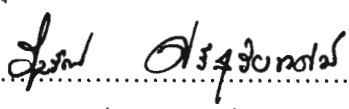
ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชน
ในจังหวัดระยอง

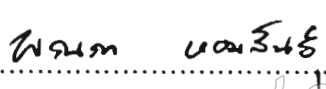
น้องนุช ฃวีนงค้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณทิต
สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

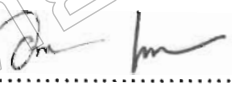
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ น้องนุช ฌวีวงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..........อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

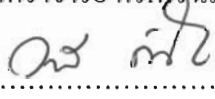
..........อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรนภา หอมสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

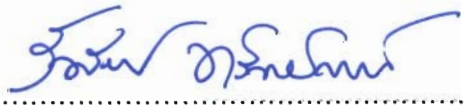
..........ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาภาพร เพ่าวัฒนา)

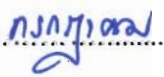
..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรนภา หอมสินธุ์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ณ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่......เดือน...... พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรนภา หอมสินธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาและอดทนอย่างสูงในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือให้กำลังใจ แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆทุกขั้นตอน ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณา ของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อาภาพร เผ่าวัฒนา อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาริ กังใจ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะแก้ไขให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยพร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งอาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคระยอง วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด โรงเรียนระยองพาณิชยการ โรงเรียนโปลีเทคนิคระยอง และโรงเรียนเทคโนโลยีไออาร์พีซี (IRPC) ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย เป็นกำลังใจ และให้การช่วยเหลือสนับสนุนทุกสิ่งอย่าง ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา พี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณประโยชน์และความดีทั้งหลายที่เกิดจากการวิจัยในครั้งนี้แก่ บุพการี คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

น้องนุช ฌวีวงศ์

49924017: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คำสำคัญ: ความตั้งใจ/เยาวชน/ การใช้บริการ/ เพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์

น้องนุช ฌวีวงศ์: ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชนในจังหวัดระยอง (FACTORS INFLUENCING YOUTH'S INTENTION TO SEEK CARE FOR SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH IN RAYONG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์, Ph.D., พรนภา หอมสินธุ์, Ph.D., 86 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชนในจังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา อายุระหว่าง 15-24 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 438 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ทศนคติต่อการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความเสี่ยงสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยเครื่องมือแต่ละชุดมีความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.81, 0.89, และ 0.90 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 69.2 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ และในจำนวนนี้หากต้องใช้บริการจะใช้บริการในสถานบริการของรัฐ ร้อยละ 41.5 รองลงมาเป็นคลินิก ร้อยละ 23.0 โดยร้อยละ 63.0 ใช้บริการในวันหยุดหรือนอกเวลาราชการ ปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้แก่ บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง ($Beta = .33$) และ การรับรู้ความเสี่ยงสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ($Beta = .13$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชนจังหวัดระยองได้ ร้อยละ 12.3 ($R^2 = .123$, $p < .001$)

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการจัดบริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นควรเน้นการให้ความรู้ในการบริการแก่กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเยาวชน ได้แก่ บิดา มารดา ครู และเพื่อน และสร้างความตระหนักแก่เยาวชนถึงความเสี่ยงของตนเองด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์

49924017: MAJOR: COMMUNITY NURSE PRACTITIONER; M.N.S.
(COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

KEYWORDS: INTENTION/ YOUTH/ SEEKING CARE/ SEXUAL AND REPRODUCTIVE
HEALTH

NONGNUCH KAVEEWONG: FACTORS INFLUENCING WITH ADOLESCENT'S
YOUTH'S INTENTION TO SEEK CARE FOR SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH IN
RAYONG PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: RUNGRAT SRISURIYAWET, Ph.D.,
PORNNAPA HOMSIIN, Ph.D. 86 P. 2012.

The purpose of this correlation research was to study the factors influencing youth intention to seek care for sexual and reproductive health problems, Rayong province. The samples consisted of 438 vocational students aged 15-24. The sample was selected by multi-stage random sampling. The research instruments was self-administrative questionnaire including general characteristics, intention to seek care for sexual and reproductive health problem (SRH), attitudes towards seeking SRH services, subjective norm, and perceived risk of SRH. The reliability of four main instruments was reported at .80-.90. Data were analyzed by descriptive statistics, and stepwise multiple regression.

The results revealed that last 6 months, 69.2 percent of samples never used SRH services. Among this group, 41.5 percent went to receive medical advice and treatment, and 23 percent of them went to clinic. Especially, 63 percent of them attended services on weekend or not in working hour. Predictive factors of intention to seek care for SRH were subjective norm (Beta = .33), and perceived risk of SRH (Beta = .13) and accounted for 12.3 % of variation in intention to seek care for SRH ($R^2 = .123$, $p < .001$).

The findings suggested that to promote accessibility of SRH service for youth should focus on information dissemination in referent group (parent, teacher, and peer) who can motivate youth to use the services and increasing youth awareness of risk of SRH problems.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
พัฒนาการของวัยรุ่นและเยาวชน.....	11
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชน.....	15
การบริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับเยาวชน.....	17
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	21
แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ.....	25
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย.....	38
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4 ผลการวิจัย.....	42
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและปัจจัยที่ศึกษา.....	42
ส่วนที่ 2 ระดับของความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัย	
การเจริญพันธุ์ของเยาวชน.....	49
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยทำนายของปัจจัยที่ศึกษากับความตั้งใจในการใช้บริการ	
สุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์.....	50
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	58
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	74
ภาคผนวก ง.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา	33
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจังหวัดระยอง จำแนกตามลักษณะทั่วไป ..	43
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างด้านความเชื่อ ต่อการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชนจำนวนรายชื่อ ..	45
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อ ด้านการประเมินค่าของผลที่เกิดจากการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัย การเจริญพันธุ์ของเยาวชน (โทษ-ประโยชน์)	46
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการสุขภาพ ด้านและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชน	47
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อ ด้านแรงจูงใจที่จะทำตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัย การเจริญพันธุ์ของเยาวชน	48
7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างด้าน การรับรู้ความเสี่ยงด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชน	49
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม รายด้าน ความตั้งใจในการใช้บริการสุขภาพด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ของ เยาวชน	50
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรทำนาย กับความตั้งใจในการใช้ บริการสุขภาพด้านเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชน จังหวัดระยอง โดยวิธี การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	51
10 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	10
2 ความสัมพันธ์ของปัจจัย ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	25
3 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง.....	34